

Scénář: Příběh Jaromíry Fassmannové

Zpracovali: Michaela Červenková, Josefína Hanzalová, Vladimír Klemra, Hana Hůrková, Filip Štěpáník

Náš tým je ze strančické základní školy a provedeme vás příběhem Jaromíry Fassmannové, která navštěvovala stejnou školu jako my. Do první třídy obecné školy nastoupila 1. září 1939, přesně v den, kdy začala 2. světová válka.

„Tak šli jsme do školy a maminky samozřejmě plakaly, protože věděly, o co jde, že jo... No ale všechno se to tak nějak zhladilo. Pan řídící Zima byl velice laskavý, rozptýlil nás i ty rodiče.“

Do rodiny naší pamětnice válka přímo nezasáhla. Jedna událost se ale Jaromíře Fassmannové nesmazatelně vryla do paměti.

„Chodila s námi do třídy Eva Roubíčková. Byla ze Všestary a byla to dcerka židovských rodičů. No a šli jsme takhle jednoho dne ze školy a když jsme se loučili a ona zamířila na ty Všestary, tak se s námi loučila a říká: 'No, já už zítra nepřijdu do školy.' No, my jsme byli překvapení, ale neřekla proč.“

Za nějaký čas viděla Jaromíra a její spolužáci Evičku na nádraží. Tenkrát ještě nevěděli, že Evička nastupuje do židovského transportu.

A už bylo plné nádraží těch židovských občanů a Evička Roubíčková s kufříčkem popošla, když nás viděla, že jdeme. Měla panenku v ruce a měla kufřík, asi s nějakou věcmi pro tu panenku, tak přišla a mávala nám... No a samozřejmě jsme o ní víc neslyšeli.“

Na konci války se do okolí Velkých Popovic, Strančic a Mnichovic přesouvali němečtí vojáci. Rodina paní Fassmannové prožila dozvuky války a květnovou revoluci u dědečka ve Strančicích. Kolem se střílelo a nebylo bezpečné opouštět stavení. Nakonec byli rádi, že vše ve zdraví přečkali, a očekávali příchod Rudé armády.

„Seděli jsme u večere, prošlo jich barákem kolem čtyřiceti a řekli, že se tam teda zabydlej. A byli tam, myslím, dva měsíce. Byli tam mezi nima vysocí důstojníci, ale i mladší, hlavně teda, ti vojáci prostí to byli hodně mladý kluci, jak jsem říkala, ti byli opravdu vyloženě unavený.“

Vojáci obsadili spodní patro domu, Jaromíra s rodiči a bratrem, ale i s nájemníky, bydleli v horním patře. Společné soužití bylo bezproblémové.

Jedna z vojaček jménem Valja jí ale při odchodu vzala nejmilejší mrkací panenku. Tu dostala Jaromíra od rodinných přátel. Protože tatínek věděl, jak to je, zeptal se Valji, jestli má od Jaromíry svolení panenku si odnést. Paní Fassmannová ji nakonec Valje věnovala.

Po osvobození začala Jaromíra Fassmannová studovat na gymnáziu v Benešově. Oktávu ale byla nucena absolvovat na nově otevřeném gymnáziu v Říčanech. Po maturitě nebyla z kádrových důvodů připuštěna k přijímacím zkouškám na vysokou školu.

Její otec totiž pocházel ze sedlácké rodiny a ta se odmítla účastnit kolektivizace. Část rodiny z matčiny strany navíc žila v USA. Jedno životní štěstí ji ale přece potkalo.

„Byla jsem na plese, byl to filmový karneval v Lucerně a šla jsem rozptylovat přítelkyni. No a on tam byl s kamarádem, tak ten kamarád šel pro Alenu a on šel pro mě. A už to bylo, no.“

S manželem Jiřím žijí společně už přes šedesát let. Důležité pro ni jsou čestnost, poctivost a tolerance k druhým lidem.